

ก เอ๋ย
กอไก่
ข ไซ้
ในเล่า

บทที่ 2

หลักการใช้ภาษาไทย

หัวข้อหลัก

1. คำและการใช้คำ

- ความหมายของคำ
- รูปและเสียงของส่วนประกอบของคำ
- ประเภทของคำตามความหมาย
- การใช้คำ

3. จำนวนและการใช้จำนวน

2. ประโยคและการใช้ประโยค

- ประโยคในภาษาไทยตามหลักไวยากรณ์
- การใช้ประโยค

4. โวหาร

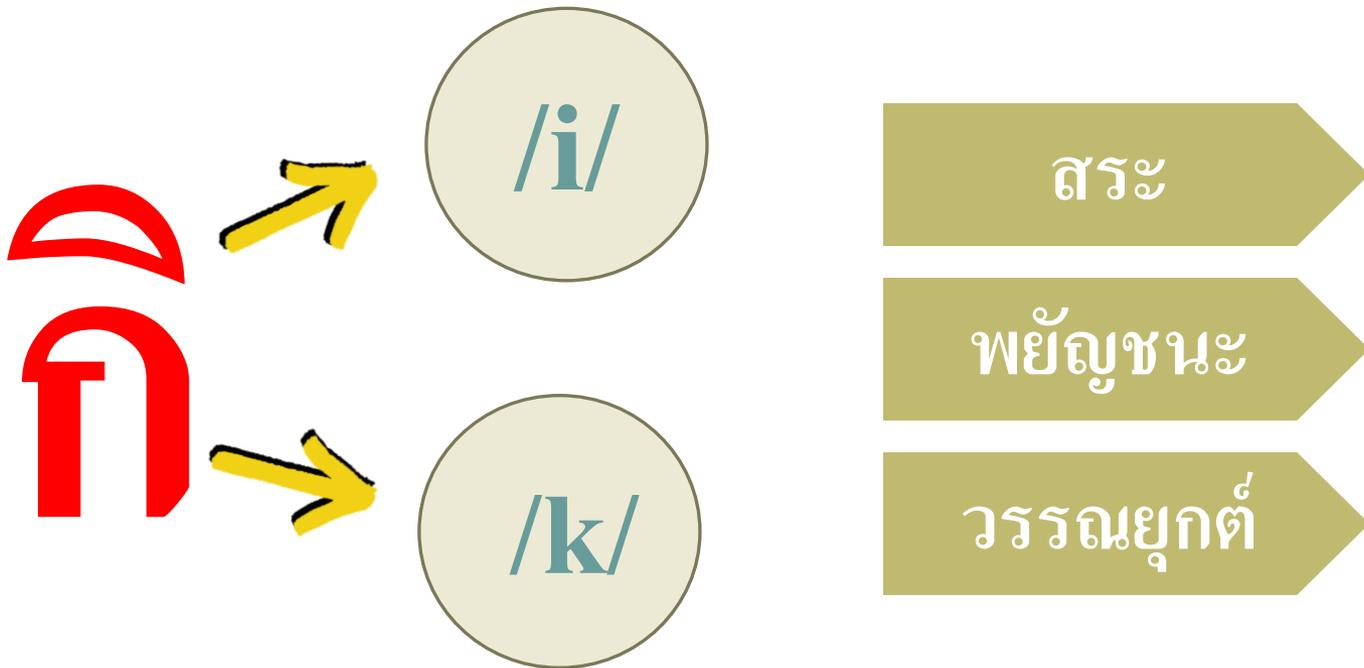
คำและการใช้คำ

ความหมายของคำ

“เสียงพูด, เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ, เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด โดยปรกติถือว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในตัว”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554

รูปและเสียงของส่วนประกอบของคำ

1.2.1 สระ

สระในภาษาไทยมี 21 รูป 32 เสียง **สระบางเสียงประกอบด้วยรูปมากกว่า 1** เช่น เสียงสระ เอะ ประกอบด้วยรูปสัญลักษณ์ เ-, -า และ -ะ

สระเดี่ยว		สระประสม		สระเกิน
เสียงสั้น	เสียงยาว	เสียงสั้น	เสียงยาว	
อะ	อา	เอียะ	เอีย	ำ
อิ	อี	เอือะ	เอือ	ไ
อึ	อื	อัวะ	อัว	ู
อุ	อู			เอา
เอะ	เอ			ฤ (รี, ริ, เรอ)
แอะ	แเอ			ฤา (รือ)
โอะ	โอ			ฦ (ลือ)
เอาะ	ออ			ฦา (ลืออ)
เเออะ	เออ			

พยัญชนะในภาษาไทยใช้เป็น
พยัญชนะต้นเดี่ยว พยัญชนะต้นคู่
และพยัญชนะท้ายหรือเรียกว่า
ตัวสะกด

1.2.2 พยัญชนะ

พยัญชนะต้น**เดี่ยว** แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ อักษรกลาง (พยัญชนะเสียงกลาง) อักษรสูง (พยัญชนะเสียงสูง) อักษรต่ำ (พยัญชนะเสียงต่ำ) เรียกว่าอักษร 3 หมู่ ดังนี้

เสียงกลาง	เสียงสูง	เสียงต่ำ	
		เสียงต่ำคู่	เสียงต่ำเดี่ยว
ก	ข	ค ฅ	ง
จ	ฉ	ช ฌ	ญ ย
ฎ ฏ	ฐ ฑ	ฑ ฒ ท ธ	ณ น
ด ต	ฒ	พ ภ	ม
บ	ฝ	ฟ	ร
ป	ศ ษ ส	ซ	ล พ
อ	ห	ฮ	ว

1.2.2 พยัญชนะ

พยัญชนะต้นคู่ คือ คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว ได้แก่ คำควบกล้ำ, อักษรนำ

คำควบกล้ำ

- คำควบกล้ำแท้ คือ คำที่ออกเสียง ร, ล, ว
- คำควบกล้ำไม่แท้ คือ คำที่ไม่ออกเสียง ร

ปราบ ขลัง แกว่ง

จริง เศร้า

ทรุทร่า หนั๋ง อยู่

สนุก ตลาด

อักษรนำ

- ห นำอักษรต่ำ
 - อ นำ ย
 - อักษรสูงหรืออักษรกลางนำอักษรต่ำ
- เคี้ยว

1.2.2 พยัญชนะ

พยัญชนะ**ท้าย** พยัญชนะท้ายหรือตัวสะกด แบ่งออกเป็น 9
มาตรา พิจารณาตามการออกเสียง ดังนี้

เสียงพยัญชนะท้าย	รูปพยัญชนะท้าย
แม่กบ	บ ป พ ภ ฟ ผ ผ
แม่กด	ฏ ต ฐ ฒ ถ ท ฑ ฏ ค จ ช ฌ ศ ษ ส ๓ น ฌ
แม่กก	ก ข ค ฌ
แม่กม	ม
แม่กน	ณ น ญ ร ล ฬ
แม่กง	ง
แม่เกอว	ว
แม่เกย	ย

1.2.3 วรรณยุกต์

วรรณยุกต์ในภาษาไทยมีทั้งหมด **5 เสียง** ได้แก่ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา แต่ปรากฏ **4 รูป** ได้แก่ ่ ้ ๊ ๋ ซึ่งสัมพันธ์กับอักษร 3 หมู่ ดังนี้

	เสียง สามัญ	เสียงเอก	เสียงโท	เสียงตรี	เสียง จัตวา
อักษรกลาง	กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า
อักษรสูง	-	ข่า	ข้ำ	-	ข่า
อักษรต่ำคู่	คา	-	ค่า	ค๊า	-
อักษรต่ำเดี่ยว	มา	หม่า	หม้า/ม่า	ม๊า	หมา

ประเภทของคำตามความหมาย

การจำแนกประเภทของคำอาจทำได้โดยใช้เกณฑ์ตามความหมาย แบ่งได้เป็น 2 ประเภทกว้าง ๆ ได้แก่

1. คำที่มีความหมายโดยตรง
2. คำที่มีความหมายโดยนัย

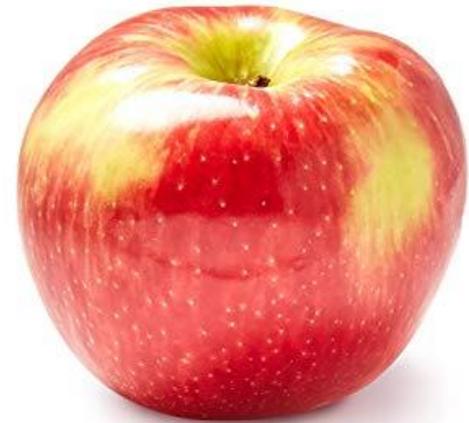
ความหมายโดยตรง

ความหมายโดยตรง (denotation) คือ ความหมายแรกที่ใช้ภาษา รู้ และใช้โดยทั่วไป คำประเภทนี้บางคนเรียกว่า คำที่มีความหมายประจำรูป หรือ **คำที่มีความหมายตรงตัว** แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ **คำที่มีความหมายเดียว** และ **คำที่มีหลายความหมาย**

1.3 ประเภทของคำตามความหมาย

คำที่มีความหมายเดียว

1.3 ประเภทของคำตามความหมาย

คำที่มีหลายความหมาย

1.3 ประเภทของคำตามความหมาย

ความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายรองที่ผู้ใช้ภาษาในสังคมเดียวกันยอมรับ **มักเป็นความหมายที่ไม่ตรงตามรูปศัพท์ ผู้รับสารต้องแปลความหมายจากบริบทร่วมกับประสบการณ์** เพื่อทำความเข้าใจ ตัวอย่าง

ระวังเดินสะดุดหิน

ข้อสอบวิชาภาษาไทยหินมาก ๆ

การใช้คำ

- คำที่มีเสียงเหมือนกันแต่รูปต่างกัน
- คำที่มีรูปเหมือนกันแต่เสียงต่างกัน
- คำที่มีรูปต่างกันแต่เสียงคล้ายกัน
- คำไวยากรณ์

คำที่มีเสียงเหมือนกันแต่รูปต่างกัน

ไส อ่านว่า ไส
หมายถึง แจ่มกระจ่าง

ไส อ่านว่า ไส
หมายถึง ทำให้เคลื่อนที่ไปบน
พื้นราบโดยที่ตนเอง เคลื่อนที่ไป
ด้วย

คำที่มีรูปเหมือนกันแต่เสียงต่างกัน

สระ - ะ

สระ อ่านว่า สระ หมายถึง แอ่งน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นเองหรือคนขุด

สระ อ่านว่า สระ-หฺระ หมายถึง เสียงพูดที่เปล่งออกมาโดยอาศัยการเคลื่อนไหวของลิ้นและริมฝีปากเป็นสำคัญ แต่ไม่มีการสกัดกั้นจากอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งในปาก เช่น เสียง อะ อา

คำที่มีรูปต่างกันแต่เสียงคล้ายกัน

ข้อใดถูกต้อง

- ✓ 1. ผัดวันประกันพรุ่ง
- 2. พลัดวันประกันพรุ่ง

คำว่า “พลัด” กับ “ผัด” ต่างกันที่มีพยัญชนะควบกล้ำ **ล** และไม่มี **ล** ทำให้เสียงและความหมายเปลี่ยนไป คือ “พลัด” หมายถึง เปลี่ยนแทนที่ ส่วน “ผัด” หมายถึง ย้ายไปย้ายมา หมุนไปมา ล้อให้ได้ ขอเลื่อนเวลาไป

1) คำลักษณะนาม

- รถบรรทุกทุกเบรคแตก!ชนรวดกว่า10คันจราจรติดหนัก
- คนร้ายกว่า 10 คนลักลอบตัดไม้พะยุงในวัดเกือบ 10 ต้น

2) คำบุพบท

- โรงแรมและที่พักราคาถูกใกล้โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา
- เจ้าหน้าที่ พนักงานมอบผ้าห่มกันหนาวให้แก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส

ระดับคำในภาษา

ผู้สื่อสารต้อง**เลือกใช้คำให้**
เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และ
สถานการณ์ ภาษาไทยมีระดับคำ
หรือระดับภาษาแบ่งตามความ
สุภาพและเป็นแบบแผน **แบ่งอย่าง**
กว้าง ๆ เป็น 3 ระดับ

ระดับภาษาแบบแผน (Formal)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเมื่อพุทธศักราช 2489 และได้ทรงประกาศพระปฐมบรมราชโองการ เนื่องในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อพุทธศักราช 2493 ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” นับแต่บัดนั้นตราบจนปัจจุบัน พระองค์ทรงยึดมั่นในทศพิธราชธรรมและทรงพระวิริยะอุตสาหะบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ปวงชนชาวไทยตลอดมา

ระดับภาษากึ่งแบบแผน (Informal)

โอเครนต์ (Okrent , 2010) ได้เล่าประวัติของภาษาคลิงกอนไว้ว่า ในปี ค.ศ. 1982 ออกเรนต์ได้พบกับผู้ผลิตภาพยนตร์โทรทัศน์ชุด Star Trek II และได้รับการจ้างให้ประดิษฐ์ภาษาคลิงกอนรวมทั้งฝึกสอนนักแสดงในเรื่องให้พูดภาษานี้เพื่อใช้ในการแสดงในสตาร์เทร็คตอนต่อ ๆ ไป เจื่อนใจที่ ออกเรนต์พบก็คือจะต้องนำเอาคำสองสามคำที่ James Doohan ได้ออกแบบไว้ก่อนหน้านี้เข้ามาช่วยด้วย

ระดับภาษาปาก

ระดับภาษาแบบแผน	ระดับภาษากึ่งแบบแผน	ระดับภาษาปาก
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	พระเจ้าอยู่หัว	ในหลวง
เสวย รับประทานอาหาร ฉั่น	ทาน รับประทานอาหาร	กิน ยัด เจี๊ยะ ฟาด แดก
รถจักรยานยนต์	มอเตอร์ไซด์	มอไซด์
ประสงค์ ประารถนา	ต้องการ	อยาก
เคี้ยว คีระชะ	หัว	กบาล

ประโยชน์และการใช้ประโยชน์

ประโยชน์และการใช้ประโยชน์

ผู้ใช้ภาษาไทยสร้างประโยชน์โดยการนำคำมาเรียงต่อกันอย่างเป็นระบบตามกฎเกณฑ์ กล่าวคือ มีเนื้อความเดียวกันและถูกต้องตามหลักภาษาไทย ในขณะที่เดียวกันผู้สื่อสารโดยใช้ภาษาไทยต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร 2 ลักษณะ

1. ชนิดของประโยคตามหลักไวยากรณ์
2. ชนิดของประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร

ชนิดของประโยคตามหลักไวยากรณ์

โครงสร้างของประโยคตามหลักภาษาไทยประกอบด้วย
ส่วนสำคัญ 2 ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่

ภาคประธาน (ผู้กระทำ) และภาคแสดง (การกระทำ)

ภาคประธาน		ภาคแสดง			
เพื่อน	พ่อ	สอน	ภาษา	อังกฤษ	เก่งมาก
(ประธาน)	(ขยายประธาน)	(กริยา)	(กรรม)	(ขยายกรรม)	(ขยายกริยา)

จำแนกได้ 3 ชนิด ได้แก่ 1) ประโยคความเดียว 2) ประโยคความรวม
3) ประโยคความซ้อน

2.1 ประโยคตามหลักไวยากรณ์

1) ประโยคความเดียวหรือประโยคสามัญ เรียกว่า “เอกัตถ-ประโยค” คือ ประโยคที่เสนอเนื้อหาสาระเพียงประการเดียว พิจารณาที่คำกริยามีเพียง คำเดียวเป็นสำคัญ

ประธาน	ส่วนขยาย ประธาน	กริยา	ส่วนขยาย กริยา	กรรม	ส่วนขยาย กรรม
พนักงาน	รักษาความ ปลอดภัย	จับกุม		ผู้ร้าย	2 คน

2.1 ประโยคตามหลักไวยากรณ์

2) ประโยคความรวมหรือประโยครวม เรียกว่า “อเนกัตถ-ประโยค” ประโยคที่เสนอเนื้อหาสาระตั้งแต่สองเนื้อความขึ้นไป **เกิดจากประโยคความเดียวตั้งแต่สองประโยคขึ้นไปมารวมกัน** มักมีคำสันธานเชื่อม ทำหน้าที่เชื่อมประโยคทุกประโยคเข้าด้วยกัน

ประโยคความรวม (แสดงเนื้อความ**คล้ายตามกัน**)

เราควรออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ**และ**
ทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

ประโยคความรวม (แสดงเนื้อความขัดแย้งกัน)

เขาจะเรียนคณะนิติศาสตร์แต่ว่า
แม่ไม่อนุญาต

ประโยคความรวม (แสดงเนื้อความ**ให้เลือก**)

เธอต้องพักผ่อนให้เพียงพอ**ไม่เช่นนั้น**จะป่วยได้

ประโยคความรวม (แสดงเนื้อความ**เป็นเหตุเป็นผล**)

คุณไม่ดำเนินการตามสัญญา**จึง**ถูกไล่ออก

2.1 ประโยคตามหลักไวยากรณ์

3) ประโยคความซ้อนหรือประโยคซ้อน เรียกว่า “สังกร-ประโยค” ประกอบด้วย 2 ประโยคใจความไม่เท่ากัน ประโยคหลักที่มีใจความสำคัญ เรียกว่า “**मुख्यประโยค**” และมีประโยคย่อยที่มีความสำคัญน้อยกว่า ซ่อนอยู่ในประโยคหลัก เรียกว่า “**อนุประโยค**” ทำหน้าที่ขยายส่วนใด ส่วนหนึ่งของประโยคหลัก และมีคำเชื่อมทำหน้าที่เชื่อมประโยค ทำให้การสื่อสารได้ใจความชัดเจนและมีเนื้อความสละสลวยยิ่งขึ้น

2.1 ประโยคตามหลักไวยากรณ์

อาจารย์ (ประธาน)	กล่าวต้อนรับ (กริยา)	นักศึกษา (กรรม)	ที่เข้าร่วมโครงการปรับพื้นฐาน (บทขยายกรรม)	
मुख्यप्रโยक		अनुप्रयोक		कॉशेओम
อาจารย์กล่าวต้อนรับนักศึกษา		(นักศึกษา)เข้าร่วมโครงการปรับพื้นฐาน		ที่

ประโยคความซ้อน
เปรียบเสมือนประโยคความเดียว
ที่มีส่วนขยายเป็นประโยคนั้นเอง

การใช้ประโยค

ผู้สื่อสารสร้างประโยคเพื่อใช้ถ่ายทอดความคิด
ประสบการณ์ของตน ตลอดจนแสดงเจตนา พร้อม ๆ กัน
การใช้ประโยคโดยทั่วไปแบ่งตามเจตนาของผู้ส่งสารได้
6 ประเภท ได้แก่ ประโยคคำถาม ประโยคตอบรับหรือ
ปฏิเสธ ประโยคบอกเล่า ประโยคคำสั่ง ประโยคขอร้อง
และประโยคชักชวน

ตำนานและการใช้ตำนาน

จำนวนและการใช้จำนวน

ถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้ใช้ภาษาในสังคมใช้สื่อสารกันโดย **มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร** หรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ ซึ่งปกติมักเป็นความหมายในเชิงเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย ผู้สื่อสารอาจ **ต้องอาศัยความรู้ หรือประสบการณ์ร่วมกันจึงจะเข้าใจ**

“การใช้จำนวนที่เหมาะสมจะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สื่อสารสามารถสื่อความหมายได้อย่างสร้างสรรค์และน่าสนใจ โดยทั่วไปเราใช้จำนวนเพื่อการสื่อสารในกรณีต่อไปนี้”

3. จำนวนและการใช้จำนวน

- ใช้จิตใจ สั่งสอน หรือเตือนสติ บางครั้งเรียกสุภาษิต

รักดีห้ามจั่ว รักชั่วห้ามเสา

ไผ่ดีจะสบาย ไผ่ชั่วจะลำบาก

น้ำเชี่ยวอย่าเอาเรือไปขวาง

การกระทำที่เป็นการขัดจังหวะของ
เหตุการณ์หนึ่งหรือขัดอารมณ์ ของคนอื่น ที่มี
ผลกระทบรุนแรง ก็อาจส่งผลให้คนที่เข้าไป
ขัดจังหวะเกิดอันตรายขึ้นได้

3. จำนวนและการใช้จำนวน

- ใช้แทนถ้อยคำที่ไม่ต้องการกล่าวหรือตำหนิตรง

เฒ่าหัวงู

คนแก่หรือคนสูงอายุที่
ทำเจ้าชู้กับเด็กสาว, คนแก่เจ้าเล่ห์

หัวล้านได้หวี

ผู้ที่ได้ในสิ่งที่
ไม่ก่อประโยชน์แก่ตน

3. จำนวนและการใช้จำนวน

- ใช้เปรียบเทียบกับลักษณะหรือสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกัน

ผ้าขี้ริ้วห่อทอง

ผู้ที่มีฐานะร่ำรวย แต่ทำตัวสมถะหรือ
แต่งตัวซอมซ่อ

ฝันกลางวัน

นึกฝันถึงสิ่งที่ไม่อาจเป็นจริงได้

3. จำนวนและการใช้จำนวน

- ใช้แสดงเจตนาที่ยกย่องชื่นชมหรือยินดี

จำนวน	ความหมาย
แสนหับปลายจวัก	แสนหับที่เกิดจากฝีมือปรุงอาหารอร่อย
เพชรน้ำหนึ่ง	ชั้นยอด, ดียอดเยี่ยม, ดีพิเศษ
ศิษย์มีครู	คนที่เก่ง หรือมีความรู้ดีเพราะมีครูเก่ง
คงเส้นคงวา	เสมอต้นเสมอปลาย

3. จำนวนและการใช้จำนวน

- ใช้เพิ่มสีสันและความสละสลวยของถ้อยคำในการสื่อสาร

จำนวน	ความหมาย
ข้าวแดงแกงร้อน	บุญคุณ, มักใช้ในประโยคปฏิเสธ.
อยู่เย็นเป็นสุข	อยู่อย่างมีความสุข
บ้านนอกคอกนา	เรียกคนที่เป็นชาวไร่ชาวนาอยู่นอกกรุงหรือเมืองหลวง
ลืมหาปาก	มีฐานะดีขึ้นกว่าเดิมจนพอทัดเทียมกับผู้อื่น
ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง	ว่ากล่าวสั่งสอนผู้อื่นไม่ให้ทำอย่างใด แต่ตนกลับทำอย่างนั้นเสียเอง

โหวต

โวหาร

กลวิธีการใช้ข้อความในการสื่อสารที่เรียบเรียง
อย่างมีชั้นเชิงและมีศิลปะ เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจ
เรื่องราวอย่างแจ่มแจ้งและลึกซึ้ง เกิดภาพและ
ความรู้สึกตามความต้องการของผู้ส่งสาร

4. โวหาร

ผู้ส่งสารสามารถถ่ายทอดข้อมูลและความรู้สึก ด้วยโวหารต่าง ๆ

โวหารหลัก

บรรยาย

พรรณนา

โวหารหลัก

เทศนา

อธิบาย

อุปมา

สาธก

1) บรรยายโวหาร

นายสนั่นเข้าสู่วิชาชีพรู้ครั้งแรก ใน พ.ศ. 2477 หลังกจากเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเข้าเป็นครูประจำตำบลที่โรงเรียนประชาบาลประจำตำบลระโนด “รัษฎาเจริญ” อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา สอนอยู่เพียง 2 ปี ก็ลาออก เดินทางเข้ามาสมัครเป็นครูใหญ่โรงเรียน “แสงวิทยา” ซึ่งเป็นโรงเรียนราษฎร์ ตั้งอยู่ที่ถนนราชดำเนินกลาง จังหวัดพระนคร ใน พ.ศ. 2479 ขณะเดียวกันก็ได้แสวงหาความรู้ด้านวิชาชีพนอกเวลางานไปด้วย จนถึง พ.ศ. 2481 ก็ลาออก กลับมาสมัครเข้าเป็นครูโรงเรียนประชาบาลประจำตำบลระโนด “รัษฎาเจริญ” อีกเช่นเดิม แต่ก็อยู่ได้เพียงปีเดียว จึงรวมกันกับเพื่อนอีก 3 คน จัดตั้งโรงเรียนมัธยม ซึ่งเป็นโรงเรียนราษฎร์ขึ้น ชื่อ “โรงเรียนระโนดวิทยา” เปิดสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2482

(สำนักเลขาธิการคุรุสภา: ประวัติครู)

พรรณนาโวหาร

น้ำในคลองกำลังขึ้น ผักตบชวาลอยมาเป็นกอเล็กกอน้อย น้ำ
คูสะอาดน่าว่าย มีบ้านเรือนปลูกเรียงรายอยู่สองฝั่งคลอง ผู้คนกำลัง
อาบน้ำบ้าง ซักผ้าบ้าง แต่ละบ้านจะมีเขื่อนกั้นกันคลื่นกระแทกจาก
เรือยนต์และเรือหางยาว เรือพายที่ได้คลื่นคูโคลงเคลงน่ากลัวจะล่ม
แต่ไม่ล่ม

(ภาษาพาที: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

อธิบายโวหาร

ภาษาไทย เป็นภาษาของชนชาติไทยซึ่งเป็นชาติเก่าแก่ที่มีถิ่นอาศัยตั้งแต่บริเวณตอนใต้ของประเทศจีนลงมาทางใต้แทรกผ่านถิ่นอาศัยของชนชาติต่าง ๆ อันได้แก่ เวียดนาม ลาว มาเลเซีย เขมร พม่า และอินเดียน มาสิ้นสุดลงในดินแดนที่เป็นประเทศไทยปัจจุบัน

(ปรีชาวิทรรศน์มูมมองไทย : ปรีชา ช่างขวัญยืน)

เทศนาโภหาร

...ความรู้นี้เป็นสิ่งที่สำคัญ จะติดตัวไปสำหรับอนาคต ถ้าผู้ที่มีความรู้ในด้านวิชาการพยายามที่จะฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ในชีวิตในสิ่งที่ดีที่งามที่ควร ให้สามารถที่จะปฏิบัติตนวางตัวให้ดีในสังคมได้เพียงไรก็เป็นเพียงกำไรเพียงนั้น กำไรนั้นจะเป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตและอนาคตมีความรุ่งเรืองได้ รวมทั้งจะทำให้บ้านเมืองอยู่ได้ เพราะว่าพลเมืองมีความรู้ พลเมืองสามารถที่จะเข้าหากันและกัน ได้เพื่อสร้างสังคมที่แข็งแกร่ง สังคมที่เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความมั่นคง...

(คำพ่อสอน: ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน)

สารกโวหาร

ปัญหาเรื่องการออกเสียงนั้นก็อันตรายอย่างยิ่ง นึกถึงคำว่า มหาวิทยาลัย เดี่ยวนี้ทางโทรทัศน์หรือวิทยุได้ยินว่า “มหาวิทยาลัย” กลายเป็น “วิทยาลัยหมา” ออกจะอันตราย ซึ่งเรายอมไม่ได้ บางอย่างเรา ยอมได้ อย่างคำว่า “ฉัน” ที่จริงเขียนว่าฉัน แต่ว่าพูดกัน “ชั่น” ทั้งนี้ ก็ ต้องเป็นสิ่งที่ต้องยอมไว้บ้าง แต่บางทีก็เกินไปหน่อย กลายเป็นอย่างอื่น ในคำว่า ฉัน นี้คำว่า “น้ำม” เขียนว่า “น้ำ” แต่ออกเสียงว่า “น้ำม” นี้เราก็ ต้องยอมบ้าง อย่างนี้ไม่เป็นไร

(ปัญหาการใช้ภาษาไทย: อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

อุปมาโวหาร

ตอนนั้นเองที่เราสังเกตเห็นว่าบนพื้นทรายชั้นที่ลาดลงสู่หาดทรายกว้าง สีดำนั้น มีสิ่งของที่ระเกะระกะ โผล่ให้เห็น ถูกทรายกลบไปกึ่งหนึ่ง มีอยู่ทั่วไปหมด จำนวนมากมายเหลือเชื่อ บางชิ้น โผล่ให้เห็นรำไร บางชิ้นเหมือนมีคนเอามาวางไว้บนพื้น นี่ถ้าหากไม่มีผงทรายกลบก็คงจะดูเหมือนของในตู้กระจก ร้านค้าที่วางอยู่บนชั้นกำมะหยี่สีดำ มีร่ม หนังสือพิมพ์ พวงกุญแจ กระเป๋าท่าที่เห็นดูเหมือนจะค่อนข้างใหม่ ไม่ใช่ประเภทที่โยนทิ้ง ให้ความรู้สึกรู้สึกว่าเป็นหาดทรายที่คนพากันเผ่นหนีไปด้วยความตื่นตระหนก ทั้งข้าวของไปเพราะความรีบร้อน

(เกาะแห่งกาลเวลาที่หายไป: ชีวานา กันคอลลี)

แบบฝึกหัด

○ 1. ข้อใดเขียนทับศัพท์ผิดทุกคำ

ก. อีเมลล์ โน้ต

ข. เลื่อเซ็ต ท็อฟฟี่

ค. อะลูมิเนียม ไฮโคลอน

ง. เอนไซม์ เอด

แบบฝึกหัด

๐2. ข้อใดสะกดถูกทุกคำ

ก. เจตนารมณ์ โลกาวัตถ์

ข. เครื่องสำอางค์ ้วยเยาว์

ค. สังกะต มุกตลก

ง. กฎหมาย กระเพรา

แบบฝึกหัด

๐3. ข้อใดมีความหมายมากกว่าหนึ่งความหมายทุกคำ

ก. งูพิษ เสือร้าย

ข. แก้วใส โต๊ะ

ค. พัดลม จานชาม

ง. แก้วน้ำ เรือจ้าง

แบบฝึกหัด

๐4. ข้อใดใช้ลักษณนามถูกต้องทุกคำ

ก. กรรไกร 1 อัน กล้วย 2 ลูก

ข. ข้าว 1 เรือง หนังสือพิมพ์ 1 ฉบับ

ค. พระสงฆ์ 1 องค์ พระพุทธรูป 1 รูป

ง. เรือ 1 หลัง จักรเย็บผ้า 1 เครื่อง

แบบฝึกหัด

๕. ข้อใดใช้คำฟุ่มเฟือย

- ก. แพทย์กำลังทำการผ่าตัดคนไข้อย่างเร่งด่วน
- ข. เขารอรถเมล์เพื่อกลับบ้านไปดูละครให้ทัน
- ค. สิ่งก่อสร้างเหล่านี้เป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาฝุ่นละออง
- ง. นักศึกษาที่ขยันมักอ่านหนังสือก่อนนอนทุกวันเพื่อทบทวนบทเรียน

แบบฝึกหัด

๐ 6. ข้อใดใช้คำในระดับที่สุด

ก. เขาเงยหน้าแหงนมองขึ้นไปดูดวงดาวบนท้องฟ้า

ข. เธอหาหนังสือในห้องสมุดเกี่ยวกับเรื่องทั่วไปที่ใช้ในชีวิตประจำวันในทุก ๆ วัน

ค. ห้องนอนควรถ่ายเทอากาศได้อย่างดีและมีแสงสว่างอย่างเหมาะสม

ง. เขาให้การดูแลพิวพรรณเป็นอย่างดี

แบบฝึกหัด

๐ 7. ข้อใดไม่ใช่สำนวนต่างประเทศ

ก. มันเป็นอะไรที่พูดยากจริง ๆ

ข. เขาพบตัวเองอยู่ในบ้านคนเดียว

ค. เขาได้รับเชิญให้เป็นประธานในพิธี

ง. การร่วมมือกันแก้ปัญหาจะนำไปสู่ทางออก

แบบฝึกหัด

๘. ข้อใดวางตำแหน่งส่วนขยายผิดที่และทำให้ความไม่ชัดเจน

ก. คนไข้กำลังรอพยาบาลเรียกชื่อทุกคน

ข. นักเรียนทุกคนฝึกพูดภาษาอังกฤษทุกวัน

ค. สัตว์ทุกตัวไม่ต้องการอยู่ในกรง แม้จะเป็นกรงทองก็ตาม

ง. ทุกครั้งที่เขาเดินจากไป จะมีคนข้างหลังคอยหวัง

แบบฝึกหัด

๑. ข้อใดจัดเป็นประโยค

ก. นางเอกสองร้อยล้าน

ข. สองหนุ่มเสพยาบ้า

ค. ปราบฏกาการณ์แผ่นดินไหว

ง. คณะละครสัตว์กลุ่มใหญ่

แบบฝึกหัด

○ 10. “เธอทำอาหารไม่อร่อยแต่ว่าเธอยังพยายามทำต่อไป”
ประโยคนี้เป็นประโยคความรวมชนิดใด

ก. ประโยคความรวมแบบคล้องยตาม

ข. ประโยคความรวมแบบขัดแย้งกัน

ค. ประโยคความรวมแบบเป็นเหตุเป็นผลกัน

ง. ประโยคความรวมแบบเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

ก เอ๋ย
กอไก่
ข ไซ้
ในเล่า

บทที่ 2

คำถามท้ายบทเรียน >>>